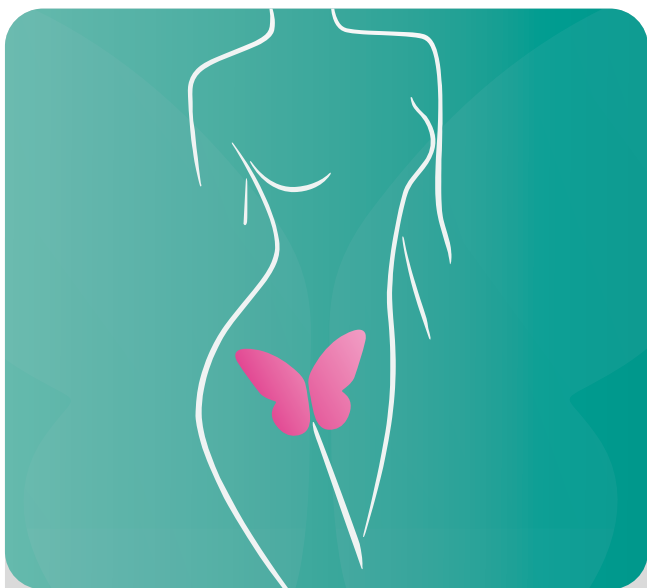

Povedz aj Ty

ONIE
RAKOVINE
krčka
maternice

**RAKOVINE KRČKA MATERNICE
JE MOŽNÉ PREDÍŠŤ**

- Zúčastňujte sa pravidelnej gynekologickej prehliadky
- Zúčastnite sa skríningu - onkokontroly
- Spýtajte sa Vášho gynekológa na nový HPV DNA test
- Očkovanie proti HPV je hrazené zdravotnými poisťovňami pre dievčatá a chlapcov vo veku 12 až 14 rokov
- Zaočkujte sa u svojho gynekológa dostatočne včas

www.NIERAKOVINE.sk

www.ONKOKONTROLA.sk

bezplatná patientska infolinka: 0800 800 183

Povedz aj Ty

NIE **RAKOVINE** *krčka* *maternice*

Na Slovensku každoročne ochorie na rakovinu krčka maternice približne 550 žien a viac ako 200 žien na ňu umiera. Vo väčšine prípadov je príčinou vzniku infekcia HPV - ľudský papilomavírus.

Na toto ochorenie nemusí zomrieť žiadna žena!

Čo je HPV?

- ľudský papilomavírus (HPV) je bežný vírus
- prenáša sa kožou alebo pohlavným kontaktom
- vyskytuje sa nielen v oblasti genitálií a análneho otvoru, ale aj v oblasti dýchacích ciest, hlavy a krku
- HPV sa však prenáša najmä pohlavným stykom a počas svojho života sa s ním opakovane stretne až 80 % sexuálne aktívnej populácie.

Pacientska organizácia NIE RAKOVINE prináša verejnosti osvetu o účinnej ochrane našich žien a teenagerov pred karcinómom krčka maternice - a to kombináciou účinného skríningu -onkokontroly, včasnej vakcinácie dievčat aj chlapcov, dostupnosťou moderných diagnostických metód a inovatívnej liečby.

RAKOVINE KRČKA MATERNICE JE MOŽNÉ PREDÍŠŤ, preto využime a žiadajme všetky na to vhodné dostupné možnosti!

V priebehu života sa 8 z 10 žien nakazí vírusom HPV do 50 rokov svojho veku

Čo je skrining karcinómu krčka maternice, ako funguje?

Skrining - onkokontrola je vyhľadávanie skorých štádií ochorenia, ktoré ešte nemajú klinické príznaky (teda choroba ešte neprepukla).

Ministerstvo zdravotníctva SR zaviedlo organizovaný cytologický skrining na báze PAP testu. Ženy vo veku 23 – 64 rokov, ktoré neboli VIAC AKO DVA ROKY NA PREVENTÍVNOU GYNEKOLOGICKOM VYŠETRENÍ, dostanú zo zdravotnej poisťovne pozvánku k svojmu ambulantnému gynekológovi na PAP test, počas ktorého lekár vykoná cytologický ster z krčka maternice, a potom ho odošle do laboratória.

O výsledku vyšetrenia informuje ženu lekár a vysvetlí jej, kedy bude nasledovať ďalšia pravidelná návšteva a PAP test, alebo či sú potrebné ďalšie kroky či vyšetrenia.

Všetko o skriningoch nájdete na www.onkokontrola.sk.

Čo je cytologický PAP test?

Na Slovensku je štandardnou metódou organizovaného skriningu laboratórny PAP test - vyšetrenie steru krčka maternice pomocou cytológie. Tá hľadá znaky abnormálnych buniek na krčku maternice, ktoré by mohli naznačovať prítomnosť prekancerózných zmien alebo prítomnosť rakoviny krčka maternice.

Čo je HPV DNA diagnostický test?

- HPV test je nová, moderná automatizovaná metóda, ktorá zisťuje prítomnosť vysoko rizikových typov HPV infekcie, ktoré sú zodpovedné za drvivú väčšinu prípadov rakoviny krčka maternice.
- Vďaka analýze DNA zo steru krčka maternice je možné presne určiť prítomnosť vírusu HPV a stanoviť mieru ohrozenia rakovinou.
- V niektorých krajinách sveta, aj v odporúčaniach svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je HPV DNA testovanie súčasťou národných skriningových programov či regionálnych programov u žien po 30. roku života.
- Na Slovensku zatiaľ HPV test nie je zavedený ako primárna skriningová metóda, používa sa až na základe niektorých výsledkov cytológie, po niektorých krokoch na krčku maternice, alebo podľa indikácie lekára so špecializáciou onkológiu v gynekológii.
- Žena si však môže uvedený test vyžiadať aj ako samoplatca.

Ochráňte vašu dcéru či syna pred infekciou HPV očkovaním!

Dôležitým prostriedkom prevencie proti ochoreniam spojeným s infekciou HPV je očkovanie. Očkovanie je vhodné rovnako pre ženy aj mužov, keďže HPV sa netýka len krčka maternice, ale spôsobuje ďalšie onkologické ochorenia.

Najčastejšie infikovaní sú mladí ľudia vo veku 18-25 rokov. Vývoj od infekcie k nádoru môže trvať aj 15 rokov.

Možnosti očkovania na Slovensku:

Na Slovensku sú v súčasnosti dostupné dve vakcíny, očkovanie proti HPV je odporúčané od januára 2019:

Dvojvalentná vakcína: je pre 12 - 14 ročné deti plne hrazená zo zdravotného poistenia a sú v nej obsiahnuté 2 typy ľudského papilomavírusu (HPV typy 16 a 18). Dvojvalentná vakcína pokrýva 47 % HPV infekcií vyskytujúcich sa na Slovensku.

Deväťvalentná vakcína obsahuje 9 najbežnejších typov HPV, ktoré spôsobujú anogenitálne rakoviny a genitálne bradavice. Pokrýva 77 % HPV infekcií vyskytujúcich sa na Slovensku. **Obe vakcíny sú plne hrazené zo zdravotného poistenia pre deti vo veku 12-14 rokov, rovnako pre dievčatá ako aj chlapcov (teda od 12 rokov do 14 rokov a 364 dní).**

Príznaky rakoviny krčka maternice

Karcinóm krčka maternice spočiatku nemusí mať žiadne symptómy, odborníci udávajú takmer 10 rokov bezpríznakového vývoja – to je čas, kedy môžeme účinne využiť včasnú diagnostiku, kým sa dostane do agresívnej a invázivnej fázy.

- Najčastejším príznakom je neobvyklý vaginálny výtok,
- krvácanie mimo menštruačného cyklu,
- bolesti v oblasti panvy,
- bolesti a krvácanie pri pohlavnom styku.

NA SLOVENSKU KAŽDOROČNE OCHORE NA RAKOVINU KRČKA MATERNICE PŘIBLIŽNE 550 ŽIEN

Zúčastňujte sa pravidelne skriningu

Overte si možnosť špecializovanej HPV diagnostiky u vášho gynekológa

Očkujte tinedžerov proti HPV u pediatra

RAKOVINE KRČKA MATERNICE JE MOŽNÉ PREDÍŠŤ!

Čo je kolposkopia a biopsia?

Po zhodnotení výsledkov cytológie **je potrebné niektoré abnormálne nálezy vyšetriť detailnejšie** pomocou kolposkopu u špecialistu – gynekológa. Kolposkop je osvetlené zväčšovacie zariadenie na sledovanie zmien na krčku maternice, ktoré nie sú viditeľné voľným okom. Lekár môže preveriť bližšie bunky krčka maternice **biopsiou** - odobratím malej vzorky počas kolposkopie. **Vzorka je** odoslaná do laboratória pre vyšetrenie zmeny buniek naznačujúce prekancerózu alebo rakovinu.

Základom včasného odhalenia rakoviny krčka maternice sú pravidelné vyšetrenia u gynekológa.

Vytvorili sme pre vás MAPU POMOCI

Zapájajú sa do nej pediatri a gynekológovia z celého Slovenska.

Hľadajte ambulancie s nálepkou **NIE RAKOVINE**.

Pacientky a rodičia detí si vďaka tomu na stránke **www.nierakovine.sk/mapapomoci**

ľahko vyhľadajú vo svojom okolí ambulanciu, kde im pomôžu.

Partneri projektu

NÁRODNÝ
ONKOLOGICKÝ
INSTITÚT

MINISTERSTVO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁPADOSLOVENSKÁ
VODÁRENSKÁ
SPOLOČNOSŤ, a.s.

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

SME PACIENTSKA ORGANIZÁCIA

NIE RAKOVINE, o.z.

☎ **bezplatná patientska infolinka:** 0800 800 183

f **facebook:** facebook.com/nierakovine

📷 **instagram:** instagram.com/nie_rakovine

patientska poradňa online:

WWW.NIERAKOVINE.sk

KDE NÁJDETE NAŠU POMOC?

Pacientske poradne - bývalí pacienti radia súčasným:

Národný onkologický ústav

Klenová 1, Bratislava

Konzultácie: pondelok, utorok a streda 9.00 - 12.00
hlavná budova, 2. poschodie

Východoslovenský onkologický ústav

Rastislavova 43, Košice

Konzultácie: streda 9.00 - 12.00
Poradenská miestnosť na -1. poschodí

Fakultná nemocnica Nitra - Onkologický pavilón
Špitálska 6, Nitra

Konzultácie: streda 9.00 - 12.00
Poradenská miestnosť na 2. poschodí oproti výťahom

Fakultná nemocnica Trnava - Onkologická klinika
A. Žarnova 11, Trnava

Konzultácie: streda 9.00 - 12.00
ambulancie klinickej onkológie, miestnosť č. 15

Fakultná nemocnica Prešov

Jána Hollého 14, Prešov

Konzultácie: streda 9.00 - 12.00
odd. klinickej onkológie, miestnosť č. 112

ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ:
NIE RAKOVINE IBAN SK31 1100 0000 0029 4004 8994